



సుర్యా

www.suryaa.com

ప్రాగ్నమాగజిన్

suryaapragnamagazine@gmail.com

ఖండవారం 8 జనవరి 2025

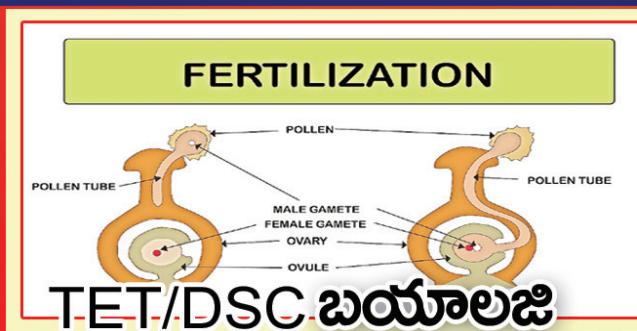
పేజులు 8



కరోట్ ఇమ్మెర్జన్స్

(ఆంద్రప్రదేశ్ & తెలంగాణ)

SSC, RRB, Police, Bank Exams REASONING



ప్రజ్ఞసంచిక కోసం



క్వార్టర్ కోడ్ స్టాన్ చేయండి



క్రీడా
అవార్డులు

AP/TG TET, DSC స్టేషన్

బయమాలిజీ



మొక్కలో ప్రత్యుత్పత్తి

- తమను పోలిన జీవులను ఉత్పత్తి చేయడమనేది జీవులలో ఉండే ముఖ్య లక్షణం.

ప్రత్యుత్పత్తి : జనకరంగ జీవులనుండి కొత్త పిల్ల జీవులు ఉత్పత్తి కావడాన్ని 'ప్రత్యుత్పత్తి' అంటారు.

ప్రత్యుత్పత్తి విధానాలు : (Modes of Reproduction)

- వాలా మొక్కలు వేర్లు, కాండాలు, పత్రాలను కలిగి ఉంటాయి. వీధిని మొక్కల్లో శాఫీయ భాగాలు అంటారు. (వెజిటివ్ ప్రైస్)
- మొక్కలలో సంఘనోత్పత్తి జరుపుకొనే విధానాలను రెండు రకాలుగా వర్గీకరించారు.

1) అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి (Asexual Reproduction)

- అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి విధానంలో మొక్కలు విత్తనాలు లేకుండా కొత్త మొక్కలను ఇస్తాయి. అయితే లైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి విధానంలో విత్తనాలు ద్వారా కొత్త మొక్కలను ఇస్తాయి.

2) లైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి (Sexual Reproduction)

- అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి విధానంలో మొక్కలు విత్తనాలు లేకుండా కొత్త మొక్కలను ఇస్తాయి. అయితే లైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి విధానంలో విత్తనాలు ద్వారా కొత్త మొక్కలను ఇస్తాయి.

అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి (Asexual Reproduction)

- అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తిలో విత్తనాల ఉత్పత్తి జరగ కుండా కొత్త మొక్కలు ఏర్పడుతాయి.

శాఫీయ ప్రత్యుత్పత్తి :

- ఇది వేర్లు, కాండం, పత్రాలు మరియు మొగ్గల నుండి కొత్త మొక్కల ఉత్పత్తి అయ్యే ఒకరకమైన అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి విధానం. మొక్క శాఫీయ భాగాలు ద్వారా ప్రత్యుత్పత్తి జరుగుతుంది. కాబట్టి దీనిని శాఫీయ ప్రత్యుత్పత్తి అంటారు.

- కటువుతో కూడిన గులాబీ లేదా సంపెంగ మొక్క యొక్క క్రితిరించిన కొమ్మ భాగాన్ని ఛేదనం అంటారు. (కటీంగ్)

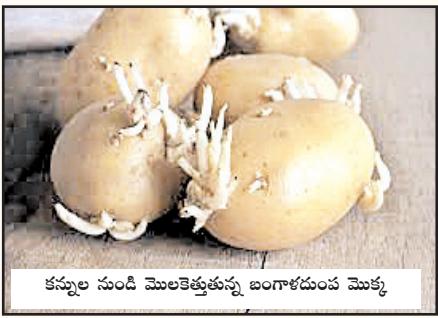
- కాండంలేదా శాఖల్పు పత్రం ఏర్పడు భాగమే కటువు.

- ఫేదనాన్ని భూమిలో పొతి, ప్రతిరోజు నీటిని పోసినట్టయిన పెరుగుల కనిపిస్తుంది. క్రమంగా పత్రాలు, పుష్టోరకాలు వస్తాయి.

- ఈ పుష్టోరకాలే కాండం, పత్ర గ్రీపాలలో (కటువు ప్రధాన పత్రం అంటిపుట్టుకొని ఉండే భాగం) కాండంగా పెరిగే కోరకాలు కూడా వస్తాయి. ఈ కోరకాలనే శాఫీయ కోరకాలు అంటారు.

- ఒక కోరకం చిన్న కాండభాగాన్ని దానిని చుట్టుకొని, కప్పబడి ఉండే అపరిపక్వ పత్రాలను కలిగి ఉంటాయి. శాఫీయ కోరకాలు కూడా కొత్త మొక్కలను ఏర్పరుస్తాయి.

- తాజా బింగాళదుంపను భూతర్డం సహయంలో దానిపై గల మచ్చలను పరిశీలిస్తే, వాలీలో మొగ్గ(ల)ను కనుగొనవచ్చు. ఈ మచ్చలనే 'కన్నలు' అంటారు.



కన్నల నుండి మొలకెత్తుతున్న బింగాళదుంప మొక్క

- ప్రతి మొక్కలోనూ ఒక కన్న ఉండే విధంగా బింగాళదుంపను కొన్ని మొక్కలుగా వేసి, ఆ మొక్కలను నేలలో పొతి, కొద్ది రోజుల పాటు క్రమం తప్పకుండా నీరు పోసినట్టయితే వాని స్థానంలో కొత్త బింగాళదుంప మొక్కలను మనం చూడవచ్చు.

- రకపాల (ఆకుల నుండి మొలకెత్తుతే మొక్క) పత్రం అంచులలో మొగ్గలను కలిగి ఉంటంది. ఈ మొక్క అకు తిలీలో పడినట్టయితే ఒక్క మొగ్గ మొలకెత్తి ఒక కొత్త మొక్కను ఏర్పరుస్తాంది.



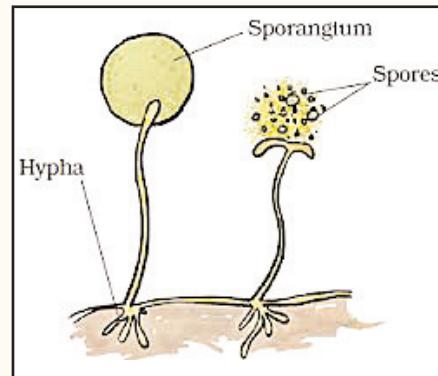
అంచుల యందు మొగ్గలు కలిగి ఉన్న రకపాల

- కొన్ని మొక్కల వేర్లు కూడా కొత్త మొక్కలను ఇస్తాయి. ఉడా : చిలకడుంప, డాలియా
- కాక్సెస్ వంటి మొక్కల భాగాలు తల్లి మొక్క నుండి విడిపోయి, నేలలో పడిపోయనట్టయితే, అవి కొత్త మొక్కలుగా పెరుగుతాయి.

కోర్కిభపనం : బడ్డింగ్

- కేవలం సూక్షదర్శిని ద్వారా మాత్రమే చూడగల అభిచిన్న జీవులైన ఈస్లేకు పోషకాలు సమృద్ధిగా అందినట్టయితే, ఇవి కోర్కిభాలంలో పూర్ణ చెంది, తమ సంఖ్యను పెంచుకుంటాయి.
- ఈ బడ్డింగ్ జీవులు అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి నిర్మాణాలు ప్రతికూల పరసితులైన అత్యధిక ప్లాష్టిక్స్ తక్కువును తట్టుకోవటం కోసం ప్రతి సిద్ధీజిం చుట్టుపై ఒక బడ్డిపైన కవచం కలిగి ఉంటుంది. అందువలనే అవి చాలాకాలం వరకు జీవిస్తాయి.
- నాచు మరియు ఫెర్ర్ వంటి మొక్కలు కూడా సిద్ధీజిం ద్వారా ప్రత్యుత్పత్తి జరుపుకుంటాయి.

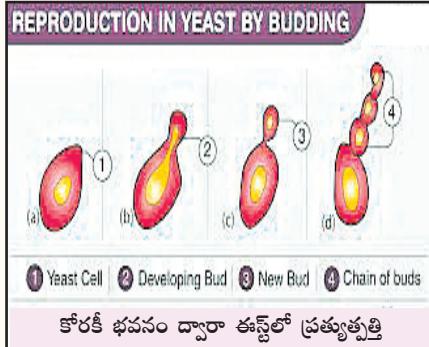
- సిద్ధీజింలు గాలిలో తేలుతూ ఉంటాయి. అవి చాలా తేలికగా ఉండటం వలన అవి సుదూర ప్రాంతాలకు ప్రయాణిస్తాయి.



- ఈ సిద్ధీజింలు అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి నిర్మాణాలు ప్రతికూల పరసితులైన అత్యధిక ప్లాష్టిక్స్ తక్కువును తట్టుకోవటం కోసం ప్రతి సిద్ధీజిం చుట్టుపై ఒక బడ్డిపైన కవచం కలిగి ఉంటుంది. అందువలనే అవి చాలాకాలం వరకు జీవిస్తాయి.

కోర్కిభపనం ద్వారా కోర్కోలో ప్రత్యుత్పత్తి :

- పుష్పంలో ప్రత్యుత్పత్తి భాగాలు :-



అంచుల మొక్కల ప్రత్యుత్పత్తి ద్వారా కోర్కోలో ప్రత్యుత్పత్తి

- ప్రైటాలో కూడా కోర్కిభపనం ద్వారా అలైంగిక ప్రత్యుత్పత్తి జరుగుతుంది.

మొక్కల పటం : (ప్రాగ్నంబెఫ్స్)

- చెరువులు లేదా నీటి కుంటలలో ఆకుపచ్చని రంగులో జిగుపోతో కూడిన తెఱ్పువంటి వాటిని శైవలాలు (ఆర్టీ) అంటారు.

- నీరు, పోషకాలు అందుబాటులో ఉన్నపుడు, శైవలాలు పెరిగి మొక్కలపడం విధానం ద్వారా వాటి సంఖ్య పెంచుకుంటాయి.

- శైవలం రండు లేదా ఎక్కువ మొక్కలుగా విడిపోతుంది. ఈ మొక్కలను కొత్త జీవులగా పెరుగుతాయి. ఈ విధానం అలాగే సాగి, అతికొద్ది సమయంలోనే చెరువులో ఎక్కువ ప్రదేశాన్ని అక్రమిస్తాయి.

- శైవలం రండు లేదా ఎక్కువ మొక్కలుగా విడిపోతుంది. ఈ మొక్కలను కొత్త జీవులగా పెరుగుతాయి. ఈ విధానం అలాగే సాగి, అతికొద్ది సమయంలోనే చెరువులో ఎక్కువ ప్రదేశాన్ని అక్రమిస్తాయి.

- కోర్కిభపనం ద్వారా కోర్కోలో ప్రత్యుత్పత్తి

- కోర్కిభపనం ద్వారా కోర్కోలో ప్రత్యుత్పత్తి</li



కరంచ అప్లైర్



ఆంధ్రప్రదేశ్

- తెలుగు రాష్ట్రాన్ని అంద్రప్రదేశ్-తెలంగాణ మధ్య గోదావరి ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు ప్రారంభమై 50 ఏళ్ల గడిచాయి. గోదావరి సూపర్‌ఫాస్ట్ ఎక్స్‌ప్రెస్ (12727 / 12728) ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో విశాఖపట్టం, రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రాకపోకులు సాగిస్తు వస్తుంది .

● నాగార్జునసాగర్ నుంచి 5 టీఎస్‌ల నీటిని ఏపీ విని యోగించుకునేదుకు కేర్ల ఎంబి అంగీకరించింది.

● చెపుట ద్వారా మధుమేషాన్ని నిరార్థించే ఎలక్ట్రో కెమి కల్క పరికరాన్ని ఏపీలోని ఏలూరు జిల్లాకు చెందిన శాప్ర వేత్త వృసా చిరంజీవి శ్రీనివాసరావు కనుగొనగా, దానికి ఇందియన్ పేటెంట్ అధారిటీ పేటింగ్ హక్కులు కల్పించింది.

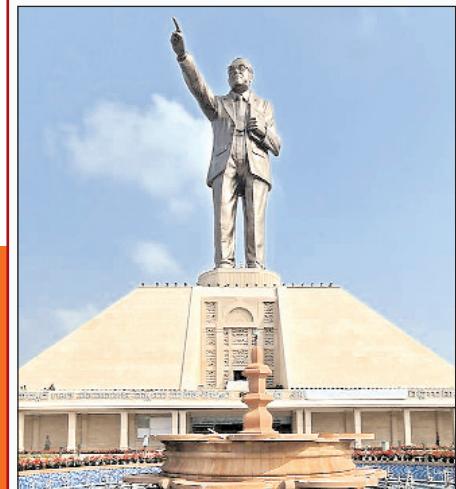
● ప్రకాశం జిల్లా యురగాండపాలం మండలం బావనపల్లి సమీపంలోని పొలాల్లో ఓ రాయి పై 8వ శతాబ్దిపు కాలం నాటి తెలుగు అక్షారాలు ఉన్నట్టు గుర్తించారు. ఈ శాసనంలో మకరధ్వజ అను బిరుదును కలిగిన శ్రీ త్రిపురాంతకురు అనే రాజు ఈ ప్రాంతాన్ని పొలించినపుడు రాయించినట్టగా భావిస్తు న్నారు. కైలాస భగవంతుడిగా కీర్తించబడిన శ్రీ ఉమరవెయిధీశ్వర దేవుడికి దండియమ్మ అను ఆమె “పన్నాన్” అనే భూమి, ఇంటీని బహుమతిగా ఇచ్చి నట్టు ఈ శాసనంలో రాశి ఉంది.

● అంధ్ర కశ్మీర్ లంబసింగికి సమీపంలోని కృష్ణాపురం పైన తోటల్లో అలవీశాల అధికారులు ఎకో టూరిజం ప్రాచీక్షణు అభివృద్ధి చేస్తున్నారు.

● అంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కమిటీ అర్ధకూరూలిగా పైన పర్మిల్ విజయవాడలో బాధ్యతలు స్థిరించారు.

● ఏపీలోని శ్రీ సత్యసాయి జిల్లా లో నెలకొల్పిన జాతీయ కష్టమ్యు, పరోక్ష పన్నులు, మాడక ద్రవ్యాల అకాడమీ (సాసిన్)ని ప్రధాని నరేంద్ర మోది ప్రారంభించారు.

● అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అతిపెద్ద ద్రాక్షర్ బీఅర్ అంబేద్కర్ విగ్రహాన్ని విజయవాడలో అవిష్టరిం చింది. 18.18 ఎకరాల స్థలంలో 206 అడుగుల ఎత్తులో 81 అడుగుల వేడిక మీద, 125 అడుగులతో అన్ని ఆధునిక హంగులతో కూడిన విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. స్కూలి వనం నిర్మాణాన్ని AP ఇండిట్టీన్ అంద్ ఇన్ప్రాస్క్రుట్ కార్బోరేషన్ లిమిటెడ్ ఆధ్వర్యాలో చేపట్టారు. హైదరాబాద్కు చెందిన KPC ప్రాజెక్ట్ లిమిటెడ్ విగ్రహ నిర్మాణం చేపట్టింది. నోయాలోని డిస్ట్రిక్ట్ అసోసియేట్ డిజెంప్ను తయారు చేసింది. స్కూలి వనంలో DR BR అంబేద్కర్



విషప్పిరియన్స్ సెంటర్, 2వేల మంది కుర్రునేలా
కన్ఫెసన్ సెంటర్, ఘడ్ కోర్ట్, చిల్డ్స్ పేస్ ఏరియా,
మ్యాజికల్ ఫ్యాంపెన్, లాంగ్ ఎక్ వేస్తో తీర్చి
దిచింది. కాల చక్ర మహా మండప భవనం లోపల
విగ్రహం క్రింద అంబే దృఢ జీవిత విశేషాలు తెలిపే
కేంద్రం అభిధిష్టి చేశారు.

కూచప్పాడ సృత్యంలో ప్రతిభ కనబరున్నన్న బాలక పెంద్యాల లక్ష్మీ ప్రియ (14) రాష్ట్రపతి ద్రౌపది మర్యా

నుంచి ప్రధానమంత్రి రాష్ట్రీయ బాల పురస్కారం అందుకుంది.

- ④ గాజు గ్లన్ గుర్తును జనసేన పార్టీకి కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం తేటాయించింది.

⑤ గణతంత్ర దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వం పద్ధతి పురస్కారాలను ప్రకటించింది.

ప్రమాణ సినీసిటుడు చిరంజీవి, మాజీ ఉపాధ్యక్షుడు వెంకయ్యాయుదుకు పద్ధతి భాగమయిపోవడి పురస్కారం లభించింది. తెలంగాణకు చెందిన ఐదుగురు, అంధ ప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి చెం దిన హరికథ కళాకారిణి ఉమారిమి హేశ్వరీ పద్మమ్మి అవార్డులకు ఎంపిక య్యారు.

⑥ శ్రీలైలం, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్చుల నిర్వహణకు కృష్ణ యాజమాన్య బోర్డు కేబీఆర్ ఎంబీకి అప్పగిస్తూ ఏపీ, తెలంగాణ అంగీకరించాయి.

⑦ ఇండో-పసిఫిక్ రీజియనల్ భారతదేశం తిరుగులేని శక్తిగా నిలవడానికి సర్సే స్కాచ్ బెంఫెన్స్ సంఘాయక్



పయ్యాగవడుతుందని రక్షణ శాఖామంత్రి రాజీనాథ్ సింగ్ అన్నారు. కోల్కతాలో తయారుచేసిన ఈ నొకను విశాఖపట్టం నేవల్ డాక్ యార్డులో ప్రారంభించి జాకిసి ఆంకితం చేశారు. సుంధాయ్క్ ఆంటే ప్రత్యేక పరిశోధక శక్తి అని అర్థం. పోర్టులు, హోర్స్‌రూల్, తీర్పాంతాలు, లోతైన నముద్రాల గుండా నొకలు ప్రయాణిం చదానికి అనుబోన, సుర్కితిపొను మార్గాలను సూచిం చదం దీని విధి. సముద్రం కిందన ఉండే కొత్త అంశాలను హైద్రోగ్రాఫిక్ నర్సేర్ ద్వారా వెలగులోకి తీసుకువస్తుంది. నొకలు ప్రయాణించే మార్గంలో ఎక్కుడైనా అడ్డంకులు ఉన్నట్టయితే ఆప్రమత్తం చేసుంది.

- శ్రీలెం క్షీత్రంలో ఘంటా మరం జీర్ణద్రష్ట పనులు సందర్భంగా విజయనగరం రాజుల కాలం నాటి తాప్ర శాసనాలు లభ్యమయ్యాయి. ఈ శాసనాలు విజయనగర రాజు సంగమ వంశానికి చెందిన మాడో విరూపాక్షుడి కాలానికి చెందిన శక సంవత్సరం 1395లో విజయ సంవత్సరం కైత్త మాసం శుక్ల పక్షం 13వ తిథిన అంతే ప్రస్తుతం అను సరిస్తున్న కేలందర్ ప్రకారం 1473వ సంవత్సరం మార్గి 12 శుక్లవారం నాడు రాయించినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ శాసనాలు సంస్కృత, కన్నడ, నాగరి లిపిలో ఉన్నాయి.

● తిరుమల ఆస్తాన మండపంలో వేంకటేశ్వర ధార్మికసందర్భు ప్రారంభమైంది.

● ఇంద్రగంధో విశాఖపట్లులో జరుగుతున్న రెండో టెస్ట్ మ్యాచ్లో టీమిండియా యువ ఓపెన్ రూప్సోస్ జైస్పోర్ దబుల్ సంచరి చేశారు. చిన్నవరయును లోనే దబుల్ సంచరి (22 ఏళ్లకే) చేసిన మాడో భారత్తికిటర్గా యశ్శేర్ రికార్డ్ సృష్టించాడు.

● కర్కాటక సంగీత పితామహులు పూర్వందరదాసుల తిరాధన మహాత్మావాలు థిల్డవరి 8 నుంచి 10 వ తేదీ వరకు తిరుమల ఆస్తాన మండపంలో ఘనంగా జరిగాయి.

● 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి రూ.2,86, 389 కోట్లతో ఏపీ ప్రభుత్వం ఆసెన్టీలో ఓటాన్ అకొంట్ బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టింది. రూ. 2,30,110కోట్ల రెవెన్యూ వ్యయంగా పేర్కాది. రూ. 24,758 కోట్ల రెవెన్యూ లోటు, రూ. 55,817 కోట్ల ద్రవ్యలోటు ఉన్నట్లు తెలిపింది. రాష్ట్ర సూల ఉత్పత్తిలో 3.51శాతం ద్రవ్య

లోటు, జీవన్ డీపీలో రెవెన్యూలోటు 1.56 శాతంగా ఉంది.

- విశాఖ ఆర్ట్ బీచ్ లో నావికాదళ విన్యాసం మిలాన్ లో 2024 ను ఫిబ్రవరి 19 నుంచి 27వ తేదీ వరకు నిర్వహించారు. దాదాపు యాణై స్టేషన్స్‌పూర్ రూక్ దేశాలు, ఇరవై యుద్ధ సౌకలతో పాటు సముద్ర గ్లోబ్ విమానాలు ఛ్యాగ్‌ఫిఫ్‌లో పాల్టొంటున్నాయి.
 - ఇన్‌శాట్-3 డీవెస్ అనే కొత్త వెదర శాటీల్ట్‌ను భారత అంతర్జాల ప్రయాగ సంస్థ (ఐస్‌ఎస్) విజయ వంతంగా ప్రయాగించింది. 2275 కిలోల బిరువు గల ఈ ఉపగ్రహస్ని ఎన్‌ఎల్‌వీ-ఎఫ్ 14 రాకె ట్ నిష్టిత కష్టలో ప్రవేశపెట్టింది. తిరువతి జిల్లా శ్రీపాండిటలోని సతీశ్‌ధావన్ స్నేహ సెంటర్ నుంచి దిన్ని ఐస్‌రో (ISRO) ప్రయాగించింది.
 - ప్రకాశంజలి యిర్గొండపాలెం మండలం వెంకటాద్రి పాలెంలో విజయనగర రాజుల కాలంలో రాసిన శాసనం వెలుగులోకి వచ్చింది. వెంకటాద్రి పాలెంలో విజయ నగర రాజుల కాలంలో నిర్మించిన శ్రీ లక్ష్మీ చెస్వుకేశవ అలయానికి సంబంధించినదిగా భావిస్తున్నారు. ఈ శాసనం తెలుగులో రాయబింబించి ఉంది. వెంకటాద్రిపాలెం గ్రామం నుంచి సంగం వెళ్ళే రహదారిలో ఈ శాసనాన్ని గుర్తించారు. 1482లో ఈ శాసనం లిఖించినట్టు భావిస్తున్నారు. రామరాయదేవ మహారాజు తన తల్లిదండ్రుల తరవున కంచుకుంట్ల తిప్పాబట్టు అనే వ్యక్తి ఈ గ్రామ సమీపంలో ఉన్న శింగపరం గ్రామాన్ని కాపుకగా అందించినట్టు శాసనంలో రాసి ఉంది.
 - తిరువతి ఆవిర్యావ వేషుకును తీటిది ఘనంగా నిర్వహించింది. తీటిది కైర్యాన్ భామన కరుణాకర రెడ్డి

మాటల్దురుతూ 1130వ సంవత్సరం భిలువరి 24న తిరుపతి నగరం ఆవిర్ధువిచిందని తెలిపారు. భగవాన్ రామానుజా చార్యులు తిరుపతిలో ఆ రోజున గోవిందరాజుస్వామి వారిని ప్రతిశ్శించి కైంకర్య నిర్వహణ కార్యక్రమాలు రూపొందించి, నాలుగు మాసాల వీధుల నియుణం ప్రారంభించారు. తొలుత ‘గోవిందరాజు పట్టంగా, తరువాత ‘రామానుజపురంగా పిలిచేపారని, 13వ శతాబ్దిం ప్రారంభం నుంచి తిరుపతిగా పిలుస్తారని చెప్పారు.

- ପ୍ରଧାନୀ ନେରେଂଦ୍ର ମୋଦି ତିରୁପଟିଲ୍ଲ ଜିଲ୍ଲାରେ
ନେଲକ୍ଷ୍ମୀନ ଇଂଡ଼ିଆନ୍ ଇନ୍‌ସ୍ଟିଟ୍ୟୁଟ୍ ଅଛି ପ୍ରକାଳିତ
(ଇଣ୍ଟର୍), ଏସର୍ ପ୍ରାଂଗଣାଲମ୍ ଫିଲ୍ମ୍ ସଂଚି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପରିଗା ପ୍ରାରଂଥିଂଚାରୁ. ଵିଶ୍ଵାଙ୍ଗପଟ୍ଟୁଳ୍ଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଚେସିନ ଇଂଡ଼ିଆନ୍ ଇନ୍‌ସ୍ଟିଟ୍ୟୁଟ୍ ଅଛି ମେନ୍‌ଜମ୍‌ମେନ୍‌ଟ୍
(ଇଣ୍ଟର୍ଵିଂ) ନି କୁଦା ପ୍ରାରଂଥିଂଚାରୁ. କର୍ମାଲୁ ଟ୍ରୈପ୍‌ଲ୍
ଟ୍ ନି ଜାତିକି ଅଳକିତିମଧ୍ୟାରୁ. ରାଷ୍ଟ୍ର ବିଭଜନ
ହେଲ୍‌ଟ୍ରେକ୍ ଭାଗଗା ପାଇଁ ପ୍ରାରଂଥିଂଚାରୁ.

● ధిల్లీని ఏపీ భవన్ విభజన పూర్తయింది ఏపీ

- పునర్వ్యవస్థకరణ చట్టం ప్రకారం మొత్తం ఆస్తిలో
ఏవీకి 58.32%, తెలంగాణకు 41.68% చెందే
విధంగా రెండు రాష్ట్రాలు పరస్పరం అంగీకరించాయి

 - నెలవారీ తలనరి వినియోగ వ్యయం(ఎంపిసీతు)
2022-23 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏవీలో పట్టణ
ప్రాంతాల్లో రూ. 6,782(జాతీయ స్థాయిలో 15వ
స్థానం) ఉండగా, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రూ.
4,870(జాతీయ స్థాయిలో 11వ స్థానం)గా ఉంది.
తెలంగాణలో ఈ వ్యయం గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో రూ. 4,802గా ఉండగా పట్టణ ప్రాంతాల్లో రూ. 8,1
58గా ఉన్నట్టు జాతీయ గణాంక సర్వే కార్బూలుయం
నిర్వహించిన 'గృహ వినియోగ వ్యయ సర్వే 2022-
23'లో వెల్లడెంది. జాతీయ స్థాయిలో ఈ సగటు..
గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లో వరుసగా రూ. 3,773,
రూ. 6,459గా ఉండడం గమనార్థం.
 - కాకతీయుల కాలం నాటి వేయిస్తంభాల దేవాలయ
కల్యాణ మండపాన్ని పునః ప్రారంభించేందుకు కేంద్ర
పురాణ్యకూలు అధికారులు చర్చలు చేసటారు.
 - అంతర్జాతీయ మహిళా దినోత్సవం పరస్పరించు
కుని, వార్తేరు డివిజన్ రైలు నెం. 08504

విశాఖపట్టం-భవానిపట్టం ప్యాసింజర్సు పూర్తిగా
మహిళా సిబ్యాంది తో నడిపింది.

- ④ అంతర్జాతీయ మరొక దినోపవం సందర్భంగా ఐక్యరాజ్య సమితిలో ఖారత శాస్త్ర ప్రతినిధి బృందం ప్రత్యేక సమావేశం విశ్వాసు చేసింది. ఈ సమావేశంలో పొలాస్కు ఐక్యరాజ్య సమితి సాయిబలు అరకు కాఫ్ఫిని, ఖారత నారీ శక్తిని ప్రశసనించారు.
 - ⑤ మేదరమెట్ల వద్ద ఎప్పుడైనీ రన్ వేవై ఎయిర్ ఫోర్స్



ಅಧಿಕಾರಲು ಟ್ರಿಯಲ್ ರನ್ ನಿರ್ವಹಿಂಚಾರು. ವಿಪತ್ತುಲ ಸಮಯಂಲೋ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು ಈಮ್ಯುಷಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಜಿಲ್ಲಾಲೋ ಮೇದರಮೆಟ್ಟ, ಸಿಂಗರಾಯ್‌ಕಾಂಡ ವದ್ದ ರೆಂಡು ಎಮರೆಸ್‌ಪ್ರಿಸ್‌ ರನ್ ವೇಲೆಸು ಕೆಂಡಂ ಪ್ರಥಮತ್ವಂ ನಿರ್ತಿಂಬಿದೆ.

- ② ରଙ୍ଗଲ ପ୍ରପଞ୍ଚମ ସଂଦି ରାଜୀକ୍ୟାଳ୍ୟକି ଅନେ ପେରୁତ୍ତେ ରୂପାଳ୍ୟାଧିନ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ, ଏମେଲ୍ଲେ ରୋଜା ଜୀବିତ ଚରିତ୍ର ପୁଣ୍ସକାନ୍ତି ଭ୍ରାମନ କରିବାକର ରେଡ଼ି, ଅଳବିରୀ ରାଂବାବ କଲିସି ବିଦୁରଦଲ ଚେତାର.

● విజయవాడలో జన్మించి, అమెరికాలో నివాసమం టున్న గోపివంద తోటకూర(30) మొట్టమొదటి సారిగా వ్యక్తి అంతర్తిథానికి వెళ్ళస్తున్న తెలుగు వ్యక్తిగా రికార్డు సృష్టించాడు. ఎన్వెస్-25 మిహా పేరుతో కేరణుకు ఉండిన దుష్టుడికి దూపాచు, ఏడా లోరీల్ దుష్టు

- చవ్వెన్ను అర్పించు లుక్కులుకు ఇంకి అంజన నుట్టి
ఎంపిక చేసిన ఆరుగురితో గోవీచంద్ర ఒకరు.
అమెజాన్ వ్యవస్థాపకుడు జెఫ్ బెస్ట్ సుకు చెందిన
ప్రైట్ అంతర్వ్యక్త సంస్థ బ్లూ అరింజిన్. విజయపాడులో
జన్మించిన గోవీచంద్ర అమెరికాలో ఆరోనాటికల్
సైన్సులో బ్యాచిలర్ డిగ్రీ పూర్తి చేశారు. తర్వాత
ఆయన కమర్సియల్ షెట్ ప్లెలెంట్స్ పని చేశారు.

● ప్రజాశాంపి పాట్రీకి ఎన్నికల కవిష్వన్ కుండ గుర్తు
కేంచాయించింది. ఇన్నాళ్ళ ఆ పాట్రీకి పొలికాప్టర్ గుర్తు
ఉంచేందు

● సార్వతిక ఎన్నికల దృష్టి చిత్రారు నగరంలో గంజాతర మే 13, 14 తేదీల బదులు 21, 22 ఏప్రిల్

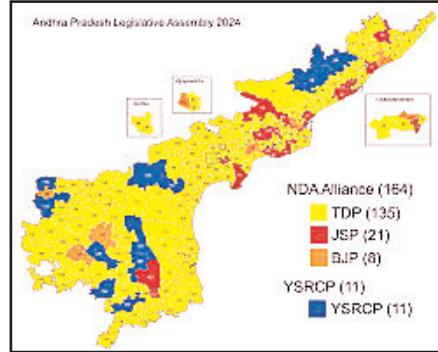
- అర్థాగి ప్రపంచకవిలో తెలుగు యువ ఆర్థిర్ వెన్నెం జ్యోతిస్తురేఖ మాదు పసిడి పతకాలు సాధించింది. వేర్పేరు కాంపొండ విభాగాల్లో భారత ఆర్బర్ల ఐదు పతకాలు సాధించారు.

● ప్రపంచ వేద విజ్ఞాన కేంద్రంగా ఎన్నో వేద విశ్వవిద్యాలయం రూపుదిద్దుకుంటుందని తీటిటి

- ఈ వో ఏవి భూమికి వెల్లిందియారు.
 ● ఏపి డిటీపీ రాజేంద్రసాధ్ రెడ్డిని తప్పణమే బదితీ చేయాలని అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్బూర్టర్లు జపహార్ రెడ్డికి ఎన్నికల సంఘం ఆదేశాలు జారీ చేసింది. అధికార పోర్టీకి అనుకూలంగా వ్యవహారిస్తున్నారని ఎన్నికల కోడ్ అమలులోకి వచ్చినప్పుడీకి పక్షపాత ధోరణితో వ్యవహారిస్తున్నారని నీఎన్ జపహార్ రెడ్డితో పాటు డిటీపీ రాజేంద్రసాధ్ రెడ్డిపై రాష్ట్ర ఎన్నికల ప్రధాన అధికారి ముఖ్యమంత్రి మీనాటో పాటు కేంద్ర ఎన్నికల సంఘానికి కూడా దీంచారుయి ఉండాలు.



- అంద్రప్రదేశ్ సూతన దీజీపీగా హరీష్ గుప్తా బాధ్యతలు స్వీకరించారు.
- రోడ్సిలోకి వెల్లిన తొలి భారతీయ పర్మాటకుడిగా గోపి తోటకూర రికార్డు నెలకొల్పారు. 1984లో భారత సైన్యానికి చెందిన వింగ్ కమాండర్ రాకెస్ శర్మ లోడిలోకి వెల్లిన తొలి భారతీయుడిగా చరిత్ర నమోదు చేశారు. ఆ తర్వాత అంతరిక్షంలోకి వెల్లిన రండో భారతీయుడిగా గోపి తోటకూర రికార్డు నెలకొల్పారు.
- లిల్యారి బురుక్ బృందం ప్రదర్శించిన ‘శాంస్ అండ్ డెలీలా’ అనే బురుక్ కథ టొరంటో లిక్ష్ అఫ్ ఫిలిం ఫెస్టివల్లో అధికారికంగా ఎంపికైంది.
- అంద్రప్రదేశ్లో ఎన్నికల ఫలితాల్లో తెలుగుదేశం (135) బీజేపి (8), జనసేన (21) కూటమి మొత్తం



164 స్థానాలను సాధించింది. 2019లో 151 స్థానాలతో అభింద విజయం సాధించిన అధికార వైసిపి ఈసారి కేవల 11 స్థానాలకు పరిమితమైంది.

● ఉమ్మడి అంద్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విభజన జిగి 2024 జూన్ 2న పదేళ్లు పూర్తయ్యాయి. దీంతో ఉమ్మడి రాజధానిగా ఉన్న ప్రాదరాబాద్ ఇక సుంటి తెలంగాణకు మాత్రమే రాజధానిగా ఉంటుంది. రాష్ట్ర విభజన చట్టంలో ప్రాదరాబాదీను తెలంగాణకు శాస్త్ర రాజధానిగా, ఏపీ రాష్ట్రానికి పదేంద్ర పాటు తాత్కాలిక, ఉమ్మడి రాజధానిగా కేంద్రం ప్రకటించింది.

● ఏపీ సీఎం చంద్రబాబు ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీల మేరకు 5 అంశాల అమలుపై సంతకాలు చేశారు. వాతిల్లో 16,347 ఉపాధ్యాయ పోస్టల భేది కోసం మొగా దీస్టీ ప్రకటన విదురల చేసేందుకు తొలి సంతకం చేశారు. రెండోది ల్యాండ్ టైల్స్ య్యాక్స్ రద్దు శైల్పై పెట్టారు. సామాజిక భద్రత వింఘనము రూ.4 వేలకు పెంచుతూ మూడో సంతకం చేశారు. యువత్లో నైపుణ్యాలు పెంచి ఉపాధి అవకాశాలు సృష్టిచేందుకు స్థిర్ సెన్సుపై నాలుగో సంతకం, అను క్యాంటీస్ పునర్వర్ధిస్తూ బద్ద సంతకం చేశారు.

● తిరుపుల, తిరుపతి దేవస్థానం నూతన ఈవోగా సీపియర్ ఐవిస్ అధికారి శ్యామలరావు బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

● ఈసారు సంస్థల అధినేత, పర్మిభూషణ్ చెరుకూరి రామోజీరావు (87) జూన్ 8న అనారోగ్యంతో కన్నమూశారు.

● బీజేపీ కూటమిలో నరేంద్రమాధి మంత్రి వర్ధంలో రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల నుంచి ఐగురుకి చేటు లభించింది. తెలంగాణ నుంచి జి. కిషన్ రెడ్డి, కరీంగార్ ఎంపి బండి సంజయ్, అంద్రప్రదేశ్ నుంచి కింజరపు రాంమోహన్ నాయుడు, పెమ్మసాని చంద్రశేఖర్ (గుంటూరు), భూపతిరాజు శ్రీనివాస వర్మ (బీజేపీ నర్సాపురం ఎంపి) కేంద్ర మంతులుగా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు.

● అంద్రప్రదేశ్ డిప్యూటీ సీఎంగా జనసేన అధినేత పవన్ కల్యాణ్ బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

● ఏపీ 16వ అసెంబ్లీ స్వీకరించారు. చింతకాయల అయిస్టుప్రాదు ఏకప్రాదించారు ఎన్కిప్రాదించారు.

● అంద్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సూతన దీజీపీగా సీఎం ద్వారా బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

● విభజన సమస్యలుపై చ్యాంచెందుకు తెలంగాణ సీఎం రేవంత్రెడ్డి, ఏపీ సీఎం చంద్రబాబు ప్రాదరాబాదీనో ప్రజాభవనలో నమూనే శమయ్యారు.

● అంద్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సూతన దీజీపీగా సీఎం ద్వారా బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

● విభజన సమస్యలుపై చ్యాంచెందుకు తెలంగాణ సీఎం రేవంత్రెడ్డి, ఏపీ సీఎం చంద్రబాబు ప్రాదరాబాదీనో ప్రజాభవనలో నమూనే శమయ్యారు.

● విభాగాలో బ్యాడ్జీప్రాటన్ అకాడమీకి స్టార్ ప్లేయర్ పీఎసీఎం భూమి పూర్వ చేయాలని రెండు రాష్ట్రాల సీఎంలు ఈ సమావేశంలో నిర్ణయించారు.

● సాగు విషయంలో రైతులకు శాస్త్రీయ అంశాలపై



కరంట్ లైట్



అవగాహన కల్పించేందుకు “పోలం పిలుస్తేంది” కార్యక్రమం నిర్మిపాస్టున్నట్లు ఏపీ వ్యవసాయ, పవ సంవరక శాఖ మంత్రి అచ్చెన్నాయిదు తెలిపారు.

● ఏపీలో అమలవతున్న పలు పథకాల పేర్లను ప్రభుత్వం మార్చింది.

పాత పేరు - సూతన పేరు

○ జగన్నా అమ్మ ఒడి - తల్లికి వందనం

○ జగన్నా విద్యా కానుక - సమీపవల్లి రాధాకృష్ణ

○ జగన్నా గోరుముద్ద - దొక్క సీతమ్మ మధ్యమ్మ

○ మన ఒడి నాదు నేడు - మన ఒడి మన

○ నేప్పు - బాలికా రక్క

○ జగన్నా అష్టముత్యాలు - అబ్బల్ కలం ప్రతిభా పురస్కారం

● ప్రముఖ భరతనాట్టు, కూచిపూడి స్వత్సు కాకారిచి యామినీ క్షాపమూర్తి (84) ఆగస్టు 3న కన్నమ్ము శారు. 1940 డిసెంబర్ 20న అంద్రప్రదేశ్లోని ప్రస్తుత అస్తుముయ్య జిల్లా మదనపల్లిలో ఆమ జన్మించిన చారు. భరతనాట్టం, కూచిపూడి స్వత్సు భోగురం విమానాశ్రయానికి అబ్బల్ సీతారామురాజు పేరుకు శాసనమండలి అమెరం తెలిపింది.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నారు.

● ఏపీలోని విజయగంగాలో నిర్మిస్తున్న భోగురం విమానాశ్రయానికి అబ్బల్ సీతారామురాజు పేరుకు శాసనమండలి అమెరం తెలిపింది.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నారు.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నారు.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నారు.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నారు.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నారు.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నారు.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నారు.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నారు.

● ఏపీలో ప్రాథమిక వైద్యసేవలను బలీపేతం చేసేందుకు ఐపిఎ అధ్యక్షులు విప్పాలు ప్రాప్తమ్మాపురంగా పల్లెకు పోదాం కార్యక్రమానికి ల్యికారం చుపుతున్నార



ಕರ್ನಾಟಕ ಅವ್ಯಾಪ್ತಿ



- తెలంగాణ రాష్ట్రానికి చెందిన విద్యార్థిని పెండ్యాల లక్ష్మీప్రియ రాష్ట్రము బాల పురస్కర్త అవార్డుకు ఎంపికైంది.

● అయ్యాధ్య శ్రీమహంద్రుడుడికి సిరిసిలు సుంచి బంగారు చీరున కానుకగా పంచించారు.

● సంస్క ఉద్యోగులతో కలిసి కంపెనీ సిల్వర్ జాబ్స్ వేడుకలకు ప్రాదరాబాద్ వచ్చిన విష్ణువు వృషప్స్తి పవకు, సీట్స్ సంజయ్యప్పా వేడుకలలో క్రేస్ ఇనుప తీగులు తెగి మరణించారు.

● యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా వౌటప్పుల్ మండలంలోని దండు మల్లాపూర్లో ఏర్పాటు చేస్తున్న బోపులు తయారి పార్క్ ప్రారంభానికి సిద్ధమంది. ఇప్పటికే దేశ, విదేశాల్లోని 16 ప్రభూత కంపెనీలకు ఇందులో స్థలాలను కేటాయించారు.

● టీవ్స్ పీఎస్ నూతన చైర్మన్ గా నియమిత్తున్న మాజీ డీపీఎస్ మోపాండర్ రెడ్డి బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

● ప్రతి పదిలక్షల జనాభాకు 52 కాలేజీలతో దేశం లోనే తెలంగాణ రెండో స్థానంలో నిలిచింది. 66 కాలేజీలతో కర్రాటక తొలి స్థానంలో ఉన్నది. ఇక జిల్లాల పరంగా చూస్తే ప్రాదరాబాద్ 491 కాలేజీలతో దేశంలోనే మాదో స్థానంలో, రంగార్డీ(349) అరో స్థానంలో నిలిచాయి. ఈ మేరకు కేంద్ర విద్యా శాఖ విదుదల చేసిన ఆలిందియా సర్వే ఘర్ హాయ్యుం ఎడ్యూకేషన్ - ఎఫిఎస్పాఎస్ (2021-22)నివేదిక లెల్లిడించింది.

● ఖమ్మం జిల్లా నేలకొండపల్లి పోలీన్ స్టేషన్ ఆవరణలోని రావిచెట్లు కింద గుర్తించిన విగ్రహం భక్త రామానుది గా భావిస్తున్నట్టు కొత్త తెలంగాణ వరిత్ర బృందం సభ్యులు తెలిపారు.

● రాష్ట్రంలోని జిల్లా కోర్టులను కాగితరహితం (పేపర్లెస్)గా మార్పున్నట్టు తెలంగాణ ప్రైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమార్పి జ్ఞాన్ అలోక అరాధే ప్రకటించారు. 4 జిల్లా కోర్టుల్లో ఈ ప్రైలింగ్ విధానం అమల్లోకి వస్తుందని.. పరంగల్, హనుమకొండ, కరీంసగర్, జిగిత్యాల కోర్టుల్లో ఈవిధానం ప్రారంభమవుతుందిని వెల్లిడించారు.

● కెన్నిల్ ఆఫ్ ది ఇండియన్ స్కూల్ సరిఫికెట్ ఎగ్జామినేషన్స్ (సీఎస్పీఎస్) సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సిటెన్స్ ప్రాదరాబాద్లోని హాబ్సిగూడ రపీంద్రనగర్లో విర్మాలింది.

● దుండిగల్ మునిపల్ కార్పొరే ష్వ పరిధి భాసుపల్లిలోని వీఅర్ ఎన్ విజ్ఞానజ్యోతి పారశల విద్యార్థి ఎం ధీర్జక్ ఎన్సీసీ జానియర్ నేపీ క్యాటలింగ్ ప్రధానమంత్రి బంగారు పతకం సాధించాడు.

● తెలంగాణ రాష్ట్రంలో విద్యార్థుల సంఖ్యాపరంగా ఉన్నత విద్యలో మొత్తం నమోదు 2017-18లో 14.19 లక్షలు ఉండగా, 2021- 22కు వచ్చేసరికి 15.96 లక్షలకు చేరింది. అంటే 1.77 లక్షల నమోదు పెరిగింది. పురుషుల నమోదు 7.35 లక్షల నుంచి 7.93 లక్షలకు పెరిగితే మహిళల నమోదు 6.83 లక్షల నుంచి 8.03 లక్షలకు చేరింది.

● వాహనాల నుంచరు పేర్లకు సంబంధించి తెలంగాణ స్టేట్ (టీవ్స్)గా ఉన్న పేరును తెలంగాణ (టీఎస్)గా మార్చాలిని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

● తెలంగాణ రాష్ట్ర ఓట్ల తుది జావితాను ఎన్నికల సంఘం ప్రకటించింది. దీని ప్రకారం రాష్ట్రంలో మొత్తం 3,30,37,113 ఓట్ల ఉండగా వారిలో 1.64 కోట్ల మంది పురుషులు, 1.65 కోట్ల మంది మహిళలు ఉన్నారు. 7,19,104 మంది ఓట్లను కొత్తగా చేర్చినట్టు సీట్స్ వే వికాసనరాట్ తెలిపారు.

● అత్యధిక ఓట్ల ఉన్న నియోజకవర్గంగా శేరిలింగం పల్లి మరొమారు టావ్ స్టేట్లో నిలిచింది. ఇక్కడ మొత్తం 7,47,726మంది ఓట్ల ఉన్నారు. 7,12,868 ఓట్లతో కుత్తుల్లాపూర్, 7,12,868 మంది ఓట్లతో మేర్కుర్ పురుసగా రెండుమాటు స్థానాల్లో నిలిచాయి. ఆ తర్వాత పురుసగా ఎల్లీసగర్ (6,00, 500), రాజీంద్రనగర్ (5,99, 678) నిలిచాయి. అతి తక్కువగా భద్రావలంలో 1,51,940 నిలిచాయి.

- ప్రాదరాబాద్ బ్రదర్స్‌లో ఒకరెన ప్రముఖ క్రాస్టల సంగీత విద్యాసులు దారూరి శేషచారి (66) కన్నమూళారు.

● వికారాబాద్ జిల్లా కులకర్ణ మండలం చెల్లూర్ నమీవంలో పాత రాతియుగం నాటి పనిమట్లు లభ్యమయ్యాయి.

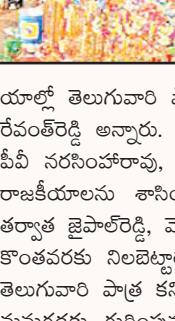
● తెలంగాణలో మేడారం మహేశాతర చలిత్రలో సరి కొత్త రికార్డ్ నెలకొంది. నాలుగు రోజుల జాతరలో 1కోటి 30 లక్షల మంది భక్తులు సమృక్త సారక్క దేవతలను దర్శించుకున్నారు.

● మాజీ మంత్రి జి చిన్నార్థై తెలంగాణ ప్రణాళిక సంఘం ఉపాధ్యక్షులిగా నియమితులయ్యారు.

● ప్రముఖ రంగస్టల కళాకారుడు కాశీభట్ల కృష్ణశాస్త్రి (77) కన్నమూళారు.

● నిజామాబాద్లో కొత్తగా నిర్మించిన కేంద్రియ విద్యాలయ సముదాయాన్ని ప్రధాని సేరేంద్రమాదీ ప్రారంభించారు. ఐటీ ప్రాదరాబాద్ క్యాంపస్ దెవలప్పెంట్ ప్రెక్షక్కను జాతీకి అంతితం చేశారు.

● తమిళనాడు మాజీ గవర్నర్ పీఎస్ రామోహన్ రచించిన 'గవర్నర్సేట టు గవర్నర్స్ హాజ్' పున్రకాస్ న్ని ప్రాదరాబాద్లోని ఎంసీహాచ్చాల్లో తెలంగాణ సీఎం రేవంత్రెడ్డి అవిష్కరించారు. జాతీయ రాజకీ



యాల్లో తెలుగువారి పాత క్రమంగా తగ్గుతున్నదని రేవంత్రెడ్డి అన్నారు. గతంలో నీలం సంజీవరెడ్డి పీఎస్ నరసింహరావు, ఎట్టిఅర్ వంబీవారు జాతీయ రాజకీయాలను శాసించే స్థాయికి ఎదొఱని, తెల్వాత జ్యోతిరెడ్డి, వెంకయ్యానాయుడు ఆ స్థాయిని కొంతపరకు నిలచిట్టరని గుర్తు చేశారు. ప్రస్తుతం తెలుగువారి పాత కనిపించడమే లేదని, ఇది మన మనుగడకు, గుర్తింపునకు మంచి పరిణామం కాదని అభిప్రాయపడ్డారు. జాతీయ స్థాయిలో పొంది తర్వాత అత్యధికంగా మాటల్లడే భాష తెలుగు అని. అదేస్థాయిలో నాయ కత్తం కూడా ఉండాల్సిన అవసరం ఉన్నదని చెప్పారు.

● ప్రాదరాబాద్లోని లాద్దబిజార్ లక్క గాజులక్క భాగీళిక గుర్తింపు (జియోగ్రాఫికల్ ఇండికేషన్స్ రిజిస్ట్రేషన్స్ ట్రూగ్) లభించింది.

● ప్రాదరాబాద్కు వెందిన ప్రముఖ క్యాస్టర్ వైర్లు నిపుణులు, కిమ్చు-ఉపా ముశ్కపూడి బ్రిస్టి క్యాస్టర్ వ్యవసాయక డైరెక్టర్ డాక్టర్ రఘుమాంక ప్రతిష్ఠృత్క ఇండియా-యూక్ అవీవ్ ప్రరస్పారం లభించింది.

● తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రణాళికా సంఘం వైని కైర్పున్నగా డాక్టర్ జీ చిన్నార్థై బార్డుతులు స్టోర్లించారు.

● కాకిటియుల కాలం నాటి వేయ స్తంభాల దేవాలయ కల్యాణ మండపాల్ని పునః ప్రారంభించేందుకు కేంద్ర పురాస్తుశాఖ అధికారులు చర్చలు చేపట్టారు.

● నిజాం రాజుపై సైనిక చర్చ చేపట్టి ప్రాదరాబాద్ సంస్థానాన్ని భారతదేశంలో కలిపిన రొష్టన సెప్పెంబర్ 17ను లిబరేషన్ దే గా కేంద్ర పౌరాంశుల గిజిట్ జారీ చేసింది.

● తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని వాహన నంబిల్ల టీటీటీ మొదలయ్యాయి. ఇస్టాటివరకు కొనసాగిన టీఎస్ సిరీస్‌ను రవాణా శాఖ అపివేసింది.

● తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మహిళల భద్రత కోసం ముఖ్యంగా ఒంపిగా ప్రయాణించే మహిళల కోసం

తెలంగాణ ఉమ్మెన్ సేష్టీ వింగ్ ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన ‘ట్రావెల్ సేఫ్ట్’ (టీ-సేఫ్ట్) యావ్ ఆవిష్కరించారు.

- టీచీ నుంచి రక్షణ కోసం ఆభివృద్ధి చేసిన 'ఎంబీబీవ్యాక్ట్' టీచీ క్లినికల్ ప్రారంభించినట్లు భారతీ బయోటెక్ తెలిపింది.

● తెలంగాణ రాష్ట్ర సుఖసు గవర్నర్గా స్థిర రాధాకృష్ణన్ నియమితులయ్యారు. తమిళైసై సొందరరాజన్ రాజీనామాతో జార్యాద్వారా గవర్నర్గా ఉన్న రాధాకృష్ణన్కు తెలంగాణ గవర్నర్గా అడవపు బాధ్యతలు అపుగించారు. తెలంగాణతో పాటు పుదుచ్చెరి లెప్పినెంట్ గవర్నర్గా కూడా ఆయనే బాధ్యతలు నిర్వహిస్తారు.

● తమిళాసు, తెలంగాణ, కర్ణాటక, ఫీలింగ్లో రొమ్ముక్కూస్టర్ కేసులు ఎక్కువూ నమోదువుతున్నాయిని భారత వైద్య పరిశోధన మందలి(ఐసీఎంఆర్) తాజా అధ్యయనంలో వెల్లడైంది. 2025 నాల్సి ఈ సంఖ్య మరింత పెరగవచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు. 2012-2016 మధ్య ఈ అధ్యయనం జరిగింది. పట్టణ ప్రాంతాలతో పోలిస్టే గ్రామిణ ప్రాంతాల్లో రొమ్ముక్కూస్టర్ బాధితుల సంఖ్య తక్కువగా ఉన్నది.

● నేల స్వభావాన్ని గుర్తించేందుకు వీలుగా ఇక్కిశాట్ పరిశోధకులు 'పోస్ట్ ఆష్ట్రికల్' సాయిల్ పెంపింగ్ చెక్కులాజీని అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చారు.

● పంటలకు నష్టం చేసే మిడతల రాకను మందుగానే పసిగట్టే ప్రైవేకమైన పరికరాన్ని వ్యవసాయ పరిశోధన సంస్థ ఇక్కిశాట్ ఆభివృద్ధి చేసింది.

● తెలంగాణ రాష్ట్రప్రాప్తంగా వయోజనల్లో అక్కరాస్య తను పెంచడమే లక్ష్యంగా ప్రభుత్వం కొత్త పథకం న్యా ఇండియా లిటర్సీ ప్రోగ్రాం (ఎన్ఎల్పీ)కు ప్రారంభించింది.

● రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లా కోర్టులను డిచిటలైజేషన్ చేసే దివగా ప్రయుక్తులు చేస్తున్నట్లు తెలంగాణ హైకోర్ట్ ప్రధాన న్యాయమార్తి జిస్సీన్ అంక్షెక అరాధీ తెలిపారు.

● పదకొండిండ్క గౌరవ దాక్టరేట్కు ఎంపికె కలశ నాయుడు అరుదైన గౌరవాన్ని దక్కించుకుంది. కలశ సామాజికసేవా కార్యాక్రమాలను గుర్తించిన యూనైటెడ్ నేషన్స్ గ్రేబల్ పీస్ కొన్సీల్ ఇచ్చివలే గౌరవ దాక్టరేట్ను ప్రకటించింది.

● తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తుది ఓటర్ల జాబితా ప్రకారం 3,32,16,348 మంది ఓటర్లు ఉన్నారు. ఇందులో పురుషులు 1,65,28,366, మహిళలు 1,67,01,192, ధర్మ జెండర్ వారు 2,760 మంది ఉన్నారు. దివ్యాగులు 5,27,486 ఓటర్లు ఉన్నారు. ఎస్కుల కమిషన్ అధికారిక లెక్కల ప్రకారం తెలంగాణలో 30-39 సంవత్సరాల వయసున్న వారు అత్యధికంగా 91 లక్షల మంది ఓటర్లు ఉండగా, 18, 19 సంవత్సరాల వయసున్న కొత్త ఓటర్లు 9.20 లక్షల మంది ఉన్నారు.

● తెలంగాణ ఎస్కుల సందర్భంగా రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆరు పథకాలు ప్రకటించింది. అవి > మహాలక్ష్మీ పథకంలో భాగంగా మహిళలకు ప్రతి నెలా రూ.2000లు ఆర్కిక సహాయం అందించున్నారు. ఆటీసీ బస్టుల్లో మహిళలకు ప్రయాణం ఉచితం కాసుంది. గ్యాన్ సిలెండర్ ధర 500 రూపాయిలకే ఇవ్వునుంది.

> చేయూత పథకంలో భాగంగా నెలకు 4000 రూపాయిల పెచ్చన్, 10 లక్షల వరకూ రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ భీమా అమలు చేయున్నారు.

గృహపలక్ష్మీ పథకంలో భాగంగా ప్రతి కుటుంబానికి 200 యూనిట్ల వరకూ విద్యుత్ ఉచితంగా అందిస్తారు.

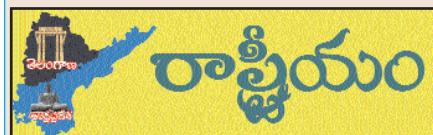
> యువ వికాసంలో భాగంగా విద్యార్థులకు 5 లక్షల రూపాయిలు విద్యా భరోసా కార్డు అందించున్నారు. ప్రతి మందలంలో తెలంగాణ ఇంటర్వెపసల్ స్కూల్స్ నిర్మాణముంటుంది.

> ఇందిరమ్మ ఇశ్లు పథకంలో భాగంగా ఇశ్లు లేనివారికి ఇంటి స్థలంలో నిర్మాణానికి రూ.5లక్షలు సహాయం అందించున్నారు. ఉద్యమకారుల కుటుంబం బాలకు 250 చదరపు గజాల స్థలం కేటాయించ మన్నారు. రైతు భరోసాలో భాగంగా రైతులు, కొలు రైతులకు ఏటా 15000 రూపాయిలు ఆర్కిక సహాయం, వ్యవసాయ కూలీలకు విదాదికి రూ.12000ఆర్కిక సహాయం అందుతుంది.



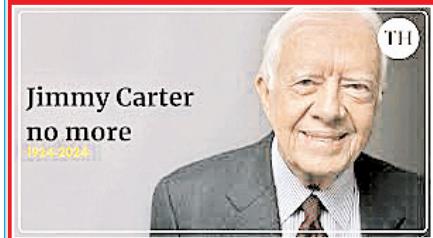
డిసెంబరు 30 - జనవరి 5

- అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు, నేషన్ శాంతి బహుమతి గ్రహిత జిమ్మీ కార్టర్ (100) అమెరికాలో జార్జియా రాష్ట్రంలోని ఆయన సప్టెంబర్ ప్లైయిస్ పట్టణంలో తుది శ్యాస్ విడిచారు. కార్టర్ 1977 నుంచి 1981 వరక అమెరికా 39వ అధ్యక్షుడిగా పనిచేశారు.
- హ్యామెన్ మెట్రాప్స్యూమో వైరన్ చైన్సు పట్టికిస్తున్నది. గత ఐట్లక్ కింగ్రస్ వైపు కొవ్హిడ్ తరఫోలోనే కొత్త వైరన్ తీవ్రంగా వ్యాపి చెందుతున్నది.
- యుద్ధానికి సస్వద్ధంగా ఉండాలని సైన్యానికి బంగ్లాదేశ్ ప్రభుత్వ తాత్కాలిక సలవోదారు మహమ్మద్ యుస్సన్ పిలిపునిచ్చారు.
- కొంటంగు స్టేట్ వ్యవసాయకుడు, మాజీ సీక్సో జిగ్వెసింగ్ ప్రపంచంలోనే అత్యధిక వేతనం పొందుతున్న వ్యక్తిగా వార్టలోక్కురు. ఆయన ఏడాది కాలానికి రూ. 17,500 కోట్లు ఆర్టించారు. అనగా రోజుకు రూ. 43 కోట్లు చొప్పున అందుకున్నారు.
- లాధ్వా నుంచి ఆక్రమించిన ఆక్సామ్ చిన్ ప్రాంతాన్ని రెండు కొత్త కౌంటీలుగా ఏర్పాటు చేస్తూ కైనాతీసుకున్న నిరాయంపై భారత్ నిరసన తెలిపింది.
- ప్రపంచంలోనే అత్యంత వ్యాధులాగిగా పేరుగాంచిన 116 ఏళ్ల వయస్వు జిప్పికు చెందిన టోపికో ఇటుకా డిసెంబరు 29న కన్సుమూశారు.
- అమెరికా ప్రతినిధుల సభ సీక్సోకర్ గా రిపబ్లికన్ పార్టీకి చెందిన మైక్ జాస్పన్ మరోసారి ఎన్నికయ్యారు.
- స్టేట్లర్లాండ్ బుర్భా భరించటాన్ని నిప్పించింది.
- ఇస్టాన్ మాజీ నేత చిన్యుయ్ కృష్ణ దాన్కు బెయిలు మంజూరు చేసేందుకు బంగ్లాదేశ్ కోర్టు తిరస్కరించింది.
- బంగ బంధుగా పేరొందిన మాజీ ప్రధాని వేక్ హసీనా తండ్రి వేక్ ముజిబుర్ రెఫ్స్ట్రోకు ఉన్న జాతివిత గారవ బిరుదును బంగ్లాదేశ్ తాత్కాలిక ప్రభుత్వ తొలగిచింది.
- బోర్డ్-గవాస్కర్ (బీటీ) సిరీస్లో ఐదు మాయ్లల టెస్టు సిరీస్లో భారతీయ ఆప్లైయా 3-1తో ఘన విజయం సాధించింది. బోలాండ్ కు 'మాయ్ అఫ్ ద మాయ్', 32 విటట్లు తీసిన బుధ్వాకు 'మాయ్ అఫ్ ద సిరీస్' అవార్డులు లభించాయి. ఈ విజయంతో ఆప్లైయా వరుసగా రెండోసారి దబ్బుల్లేనీ పైనల్కు చేరింది.



డిసెంబరు 30 - జనవరి 5

- అంధ్రప్రదేశ్ సీఎం చందుబాబు నాయుడు దేశంలోనే ధనిక ముఖ్యమంత్రి అని అసోసియేషన్ ఫర్ డెమాక్టిక్ రిపోర్ట్ (విడీఅర్) పేర్కొన్నది.
- గోదావరి గ్లోబల్ యూనివర్సిటీ ప్రాంగంలో జనవరి 8 నుంచి ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు నిర్వహించున్నట్లు జీజీయూ చాస్టలర్ కేవీచి సత్యాచారులురాజు తెలిపారు.
- ఉమ్మడి నల్గొండ జిల్లాలో 3.60 లక్షల ఎకరాలకు సాగు నీరందించే దిండి ఎత్తిపోతల పథకం పనులు త్వరలో పూర్తి చేయాలనని నిర్ణయించారు.
- తెలుగాణ సాహిత్య అకాడమీ మాజీ చైర్మన్ జూలారు గారీశంకర్ సంకలనం చేసిన 'అందరికీ అమ్మ' పుస్తకాన్ని తేసిఅర్ అవిష్కరించారు.

Jimmy Carter
no more
1924-2024

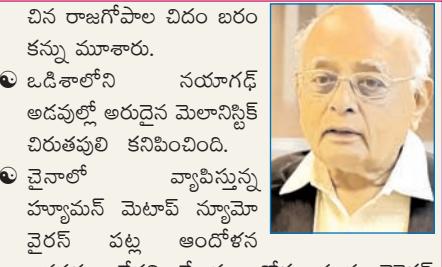
డిసెంబరు 30 - జనవరి 5

- భారత అంతర్జాతీయ పరిశోధక సంస్థ (ఐస్టో) చేపట్టిన అత్యంత ప్రతిష్ఠాత్మక స్నేహిక్ (స్నేహిక్ డాకింగ్ ఎస్స్) ప్రిమోటోర్ లో మొదటి దశ విజయంతమైంది.
- తమిళనాడు సీఎం ఎంకే స్టోల్స్ చెప్పెలో సింధూ నాగరికత తశ్చాభి ఉత్సవాల నదస్సును ప్రారంభించారు. సింధూ నాగరికత, తమిళనాడు మధ్య చాలా సంబంధాలున్నాయని స్టోల్స్ తెలిపారు. ఇంద్రజిత్ ప్రార్థించి ఉత్సవాలు ఇంటిల్లో గ్రాఫిక్స్ చేసి సరిగ్గా అర్థం చేసుకునే వారికి ఒక మిలియన్ అమెరికా దాలర్లు (సుమారు రూ. 8.5 కోట్లు) ఇస్తామని అన్నారు.
- రీలోకేటలు రోబోటిక్ మానిప్యూలేటర్-ప్రైక్సుల దెమాన్స్ప్లైటర్ (RRM-TD)ను ఇస్టో విజయ వంతంగా పరీక్షించింది. దీంతో ఇస్టో అంతర్జాతిం లోకి పంచిన మొదటి రోబోటిక్ చెయ్యి విజయ



- ప్రపంచ తెలుగు సమాఖ్య అధ్యర్థంలో ప్రైదారు బాద్లోని పోవస్టిలో నోవాపోల్స్ ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు ప్రారంభ మయ్యాయి. ఇవి మూడురోజుల పాటు జరుగుతాయి.
- ప్రైదారుబాద్లోని నేపసల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ద్ ప్రైస్ట్ అవార్డులు లభించాయి. ఈ విజయంతో ఆప్లైయా వరుసగా రెండోసారి దబ్బుల్లేనీ పైనల్కు చేరింది.

- వంతమైంది.
- భారత అంతర్జాతీయ పరిశోధన సంస్థ (ఐస్టో) గత నెల 30న ప్రయోగించిన పీఎస్-4-ఆర్టిచాల్ ఎస్స్పెరిమెంట్ మాధ్యూల్ (పీఎచెఎల్)లో బొమ్మర గింజలు (కోపీ స్టైం) మొలకెత్తాయి.
- భారత ప్రధానమంత్రి నిర్మాత కార్బుకు మార్కెట్ కులక్కి నిర్వహించిన అందులో ప్రధానమంత్రి కోర్టు ప్రారంభించారు.



- చిన రాజ్యాంశుల చిదం బరం కన్ను మూరారు.
- ఒడిశాలోని నయాగఢ్ అడవుల్లో అరుదైన మెలాన్స్పీక్స్ చిరుతులి కనిపించింది.
- శైల్పాలో వ్యాపిస్టున్న హూమాన్ మెట్రావ్ స్ట్యూమో వైరన్ పట్ల ఆందోళన అవసరం లేదని కేంద్ర ఆరోగ్య సంస్థ డైరెక్టర్ తెలిపారు.

- ఒడిశా గవర్నర్గా కంభంపాటి హరిబాబు, మటిహార్ గవర్నర్గా అజయ్ కుమార్ భల్లా ప్రమాణ స్కోరారం చేశారు.
- రిమ్యు క్యాన్సర్ చిత్తిశ్శలో ఒఱి గుహల్ ప్రాంతికి విపుల్ విషాక్షార్లో ఇంజెక్షన్ చేయగల ప్రైస్టోల్స్ అవిష్కరించారు.

- 1901 తర్వాత అత్యధిక స్టోగ్రతలు నమోదైన సంపత్తరంగా 2024 కొత్త రికార్డును స్టోర్చించింది.
- భారత విశిష్ట గుర్తింపు ప్రాంతికార్ సంస్థ (యాషిప్పిఎఫ్) చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫ్సర్ స్టాప్) ఆధవనే కుమార్ బాధ్యతలు స్టోరించారు.

- దేశంలో మొట్టమొదటి గాజు వంతన తమిళనాడులో ప్రారంభమైంది.
- సెంటర్ రిజర్వు పోలీన్ ఫోర్స్ (సీఆర్పిఎఫ్) డైరెక్టర్ జనరల్గా విశల్ కుమార్ బాధ్యతలు నియమితులయ్యారు.

- ఉత్తరప్రదేశ్లోని ప్రయూగరాజుల్ ఈ నెల 13 నుంచి ఫ్లావరి 26 వరకు జరుగుస్తున్న మహా కుంభమేళాకు 40 కోట్ల మంది వరకు వస్తారని అంచులో ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

- సాహిబాద్ నుండి కారీండాల్లోని 13 కిలోమీటర్ల అదస్పు ధీల్ సెక్షన్ ప్రధాని నరేంద్ర మాది ప్రారంభించారు.
- సామాజిక జీవసలో మతవిద్యేషం గల దేశాల్ భారత్ ప్రపంచంలోనే మొదటి స్టాపంలో ఉండని పూర్ణ రీసెర్చ్ సెంటర్ తాజా నివేదిక వెల్డించింది.

- గ్రామిణ భారత్ మహామార్గుని విజయంత్ ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మాది ధీల్లోని భారత్ మండపంలో ప్రారంభించారు.
- మధుకోటు జిల్లా ఇల్లా ప్రాంతికార్ తాలూకా పిలిపుట్టి గ్రామంలో చోశుల కాలం నాటి శిలాశాసనం బయల్డాడింది.

- 'ఇందియాన్ మీదియా వర్ష్స' సంస్థ దివంగత నటుడు విజయకాంత్ కు 'ట్రైప్ట్స్ అఫ్ ఆర్ టైమ్' అవార్డు ప్రదానం చేసింది.

- ప్రయోజని పేరు క్రమశిక్షణ సుచా సింగ్ - అశ్వేంద్రీ ముర్కీకాంత్ రాజాంగా పేట్టర్ - పారా-స్ప్యామ్యూన్గ్ క్రీడాచార్య అవార్డు - ప్రారంభించారు.

- జీవుబదుతుంది.
- క్రీడాకారుని పేరు క్రమశిక్షణ సుచా సింగ్ - అశ్వేంద్రీ ముర్కీకాంత్ రాజాంగా పేట్టర్ - పారా-స్ప్యామ్యూన్గ్ క్రీడాచార్య అవార్డు - ప్రారంభించారు.

జాతీయ క్రీడా అవార